

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
аспіранта кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля
Корольова Дениса Сергійовича на тему: «Формування команд у топ-менеджменті корпорацій на основі компетентнісного підходу», що подається
на здобуття ступеня доктора філософії галузі знань
07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент»

Комісія у складі: доктора економічних наук, професора Плаксієнко Валерія Яковича; кандидата економічних наук, доцента Леги Ольги Василівни розглянули дисертаційну роботу Корольов Денис Сергійович на тему: «Формування команд у топ-менеджменті корпорацій на основі компетентнісного підходу», виконану в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля під керівництвом доктора економічних наук, професора Овчаренка Євгена Івановича.

Комісія вважає:

1. Актуальність теми дисертації. Дисертація Корольов Денис Сергійович на тему: «Формування команд у топ-менеджменті корпорацій на основі компетентнісного підходу» виконана на актуальну тему і є закінченою науково-дослідною роботою.

Актуальність теми, новизна, теоретичне та практичне значення проведених досліджень спрямовані на обґрунтування теоретико-методичних зasad та розробку практичних рекомендацій щодо формування команд у топ-менеджменті корпорацій на основі компетентнісного підходу.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до тематики науково-дослідних робіт Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля Міністерства освіти і науки України (м. Сєверодонецьк). За темою «Теоретико-методологічні основи управління для забезпечення сталого розвитку на регіональному рівні в умовах гібридних загроз та постконфліктної трансформації» (номер державної реєстрації 0119U100436) здобувачем визначено джерела отримання синергетичного ефекту від поєднання компетенцій учасників командного проекту. Також здобувачем прийнято участь у виконанні теми «Управління економічною ефективністю діяльності підприємств» (номер державної реєстрації 0118U000786) та визначено принципові засади раціонального розподілу командних ролей та формування оптимальної структури управлінської команди.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Наукові положення, розробки та висновки дисертаційної роботи є результатом самостійно проведеного автором дослідження щодо формування команд у топ-менеджменті корпорацій на основі компетентнісного підходу.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Наукові положення, висновки і рекомендації, отримані за результатами дисертаційного дослідження, є обґрунтованими та достовірними. Методологічною основою праці послужили системний підхід до вивчення досліджуваних явищ і процесів, що дозволило автору комплексно розглянути питання, пов'язані з формуванням команд у топ-менеджменті корпорацій на основі компетентнісного підходу.

Наукові припущення підтверджено за допомогою загальнонаукових, економічних та управлінських методів наукового пізнання. Під час дослідження автором використано прийоми методу діалектичної єдності історичного і логічного; науковий аналіз і синтез; структурно-логічний аналіз; процесний і системний підходи; матричний метод; індексний метод; методи статистичного аналізу та система комп'ютерної алгебри Mathematica 9.0; графічне моделювання; метод колективного зворотного зв'язку; метод грейдирування.

Обґрунтованість основних наукових положень і висновків дисертанта підтверджується доведенням їх до рівня практичних рекомендацій, поданих керівництву Регіонального фонду підтримки підприємництва в Миколаївській області; Корпорації «Деталь Вагон Груп»; Торговий дім «Прометей Агро»; ТОВ «Лебединський машинобудівний дослідно-експериментальний завод «ТЕМП». Інноваційні результати дисертаційного дослідження запроваджено у навчальний процес Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру. Наукові положення, що містяться в дисертації, є достовірними, аргументованими, ґрунтуються на міцному методологічному фундаменті, спираються на глибоке опрацювання робіт класиків економічної та управлінської науки та публікації провідних вітчизняних і зарубіжних вчених. Автором використано достатній масив економіко-статистичної інформації щодо проблематики формування команд у топ-менеджменті корпорацій на основі компетентнісного підходу.

Дисертація містить елементи наукової новизни, а саме:

вперше:

розроблено концепцію управління персоналом на основі компетентнісного підходу, яка визначає теоретичні (мета, ключові концепти предметної царини дослідження, завдання та принципи реалізації) та прикладні (види, стратегії формування та критерії ефективності моделей компетенцій, рівні вимог до посади

та сфери компетентності) засади дотримання компетентнісного підходу в управлінні персоналом, що створило підстави для моделювання компетенцій топ-менеджерів та розробки інструментарію формування та оцінювання їх компетенцій у складі команди;

удосконалено:

методичну базу моделювання компетенцій працівників корпорації на підставі формалізації характеристик стратегій формування моделей компетенцій та систематизації умов оптимального застосування стратегій залежно від обраного корпорацією підходу до формування моделей компетенцій працівників за критеріями їх унікальності та динамічності, що дозволило обґрунтувати необхідність дотримання балансу між витратністю та складністю реалізації стратегій та значущістю посади в системі управління корпорацією на підставі принципів синхронізації та диференціації компетенцій працівників;

модель комунікацій топ-менеджерів у складі команди на підставі врахування специфіки перебігу інформаційних процесів в рамках команди топ-менеджерів як різновиду малої групи управлінців високого статусу, що дозволило обґрунтувати доцільність формування комунікаційної схеми в команді топ-менеджменту за принципом децентралізованої багатоканальної мережі з метою забезпечення рівного безперешкодного доступу всіх учасників до інформаційних потоків;

підхід до оцінювання компетенцій топ-менеджерів у складі команди, відмінністю якого від існуючих є грейдирування компетенцій топ-менеджерів відповідно до їх ролі у забезпеченні командного результату на підставі розрахунку агрегованого показника рівня розвитку компетенцій топ-менеджерів, що створює можливість оцінити здатність топ-менеджера корпорації до злагодженої роботи та отримання синергетичного ефекту від командної співпраці;

дістало подальшого розвитку:

інструментарій моделювання компетенцій топ-менеджерів корпорації у складі команди за рахунок уточнення структури та елементного складу моделі компетенцій «20 граней» у частині додавання групи компетенцій, що характеризують рівень владіння управлінцями навичками за фахом та профілем діяльності («Фахові компетенції») та окремих компетенцій («Орієнтація на стимули та мотиватори»), а також привласнення різної ваги компетенціям з точки зору їх значущості у забезпеченні командного результату, що створило підстави для комплексного оцінювання компетентнісної відповідності топ-менеджерів вимогам до учасників управлінської команди;

принципові засади оцінювання результативності функціонування команди топ-менеджерів корпорації шляхом обґрунтування необхідності отримання ефекту компетенційної синергії, що досягається за умов вичерпного розподілу

формальних повноважень між учасниками команди (адміністративна синергія), раціонального розподілу командних ролей відповідно до суб'єктивних компетенцій учасників та етапу розвитку команди (функціональна синергія), забезпечення рівного доступу учасників до управлінської інформації (структурна синергія).

підхід до структури термінологічного ядра предметної царини дослідження «управління персоналом на основі компетентнісного підходу» за рахунок розробки структурно-логічної схеми взаємозв'язку та формування ієрархії його ключових концептів («кваліфікація», «компетенція», «компетентність», «компетентнісний підхід»), що дозволило обґрунтувати ключову роль компетенцій працівника у набутті конкурентоспроможності як самим працівником, так і системою управління персоналом корпорації та корпорацією в цілому;

термінологічні засади управління персоналом на основі компетентнісного підходу, зокрема уточнено сутність поняття «компетенційна синергія» як комплексного критерію ефективності функціонування управлінської команди, джерелами отримання якого визнано адміністративну, функціональну та структурну синергію, а умовами забезпечення – відповідність організаційної, рольової та комунікативної структур команди цілям її створення та специфіці як інтеграційного утворення.

6. Наукове і практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що розроблені теоретико-методичні та практичні положення доведені до рівня методичних рекомендацій, які пропонуються для впровадження у практику підприємств та державних органів під час формування та реалізації стратегій розвитку. Практичне значення має інструментарій моделювання компетенцій топ-менеджерів корпорації у складі команди за рахунок уточнення структури та елементного складу моделі компетенцій «20 граней» у частині додавання групи компетенцій, що характеризують рівень володіння управлінцями навичками за фахом та профілем діяльності та окремих компетенцій, що використані в роботі Регіонального фонду підтримки підприємництва в Миколаївській області (довідка № 107/4 від 17.06.2021 р.). Представлені в дисертації розробки застосовуються у господарській діяльності Корпорації «Деталь Вагон Груп», де здійснено апробацію запропонованої методики оцінювання рівня розвитку компетенцій представників вищого рівня управління компанією у контексті реалізації командного проекту (довідка про впровадження № 3003/2021/1 від 30.03.2021 р.). Результати дисертаційного дослідження, висновки та рекомендації схвалено та використано у практичній діяльності Торговий дім «Прометей Агро», де пропозиції орієнтовані на процедури реалізації концепції управління персоналом на основі компетентнісного підходу і використанням інструментарію

моделювання компетенцій топ-менеджерів у складі управлінської команди (довідка № 385/2 від 09.06.2021 р.). Розроблені автором рекомендації щодо підходу до грейдування компетенцій топ-менеджерів за рівнем значущості для забезпечення результату функціонування управлінської команди є суттєвим доповненням до процесу оперативного та стратегічного управління ТОВ «Лебединський машинобудівний дослідно-експериментальний завод «ТЕМП» та включені до програми розвитку підприємства (довідка про впровадження № 019/2 від 17.05.2021 р.). Результати наукових досліджень застосовано у навчальному процесі Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля МОН України при підготовці здобувачів вищої освіти під час викладання дисциплін «Управління персоналом», «Менеджмент організацій», «Корпоративне управління» (довідка від 14.06.2021 р.).

7. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації. Дисертаційне дослідження Корольова Дениса Сергійовича знайшло відображення у 17 наукових праць, із яких 8 статей – у наукових фахових виданнях, 1 стаття – за кордоном, 8 – у інших наукових виданнях, з них 2 – за кордоном. Загальний обсяг публікацій – 5,76 друк. арк., з яких автору належить 5,76 друк. арк., що дозволяє вважати виконаними положення п. 11 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167. Положення дисертаційного дослідження, які складають наукову новизну, повністю висвітлені у наукових спеціалізованих виданнях та обговорені на науково-практичних конференціях.

**Список публікацій здобувача
Статті в науковому періодичному виданні
країни Європейського Союзу:**

1. Korolov D. S. Modeling the competencies of a top manager as part of a management team. Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences. IX (46). 2021. Issue 254. P. 31-36. (**Index Copernicus, Google Scholar**). (0,5 друк. арк.).

**Статті у наукових фахових виданнях України, включених до
міжнародних наукометрических баз:**

2. Корольов Д. С. Кваліфікація працівника як базова категорія управління персоналом на засадах компетентнісного підходу. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 39/1. С. 94-98. (**Index Copernicus, Google Scholar**). (0,54 друк. арк.).

3. Корольов Д. С. Компетентнісний підхід в управлінні персоналом компанії: термінологічні засади. Бізнес Інформ. 2019. № 3. С. 399-405. (**Index Copernicus, Google Scholar, Ulrichsweb, RePEc, DOAJ, Academic Journals Database, WorldCat**). (0,66 друк. арк.).

4. Корольов Д. С. Стратегічний аспект формування моделей компетенцій працівників компанії. Науково-виробничий журнал «Бізнес Навігатор». 2019. № 4 (53). С. 80-84. (**Index Copernicus, Google Scholar, Crossref**). (0,52 друк. арк.).

5. Корольов Д. С. Модель компетенцій: принципи формування та критерії ефективності. Держава та регіони. 2019. № 4 (109). С. 104-109. (**Index Copernicus, Google Scholar**). (0,62 друк. арк.).

6. Корольов Д. С. Адаптація моделі «20 граней» до оцінювання компетенцій топ-менеджменту. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2020. Вип. 37. С. 40-45. (**Index Copernicus, Google Scholar**). (0,5 друк. арк.).

7. Korolov D. S. Team of company employees in the light of the competency-based approach. Internauka. International Scientific Journal. Series: Economic Sciences. 2020. No. 5 (37). T. 1. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2020/5/5968> (**Index Copernicus, Google Scholar, PBN, ResearchBib, Open J-Gate, Ulrichsweb, BASE, Academic keys**). (0,45 друк. арк.).

8. Корольов Д. С. Компетенційна синергія як критерій ефективності функціонування управлінських команд. Підприємництво та інновації. 2020. Вип. 14. С. 42-46. (**Index Copernicus, Google Scholar**). (0,42 друк. арк.).

9. Корольов Д. С. Оптимізація рольової структури управлінської команди як передумова забезпечення її результативності. Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». 2021. Вип. 53. С. 33-38. (**Index Copernicus, Google Scholar**). (0,6 друк. арк.).

Праці апробаційного характеру:

10. Корольов Д. С. Компетентнісний підхід як сучасна парадигма управління персоналом компанії. Сучасні тенденції розвитку світової економіки: нові виклики та проблеми : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 19 квітня 2019 р. Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2019. С. 120-122. (0,08 друк. арк.).

11. Корольов Д. С. Диференціація вимог до персоналу як підґрунтя результативності компетентнісного підходу. Теоретичні та прикладні аспекти інноваційного розвитку економіки та управління : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 13 квітня 2019 р. К.: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2019. С. 69-71. (0,12 друк. арк.).

12. Korolov D. S. Approaches to choosing a strategy for forming employees competence models. From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area : Proceedings of the III International Scientific Conference, 23 August 2019. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2019. P. 63-64. (0,12 друк. арк.).
13. Корольов Д. С. Принцип синхронізації у формуванні моделей компетенцій управлінців. Наука та інтелектуальний капітал у системі факторів трансформації економіки : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 17 серпня 2019 р. К. : ГО «Київський економічний науковий центр», 2019. С. 52-55. (0,17 друк. арк.).
14. Корольов Д. С. Ключові характеристики управлінської команди. Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, фінансів та права : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 26 березня 2020 р. Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 1. С. 40-42. (0,12 друк. арк.).
15. Корольов Д. С. Методичні аспекти формування моделей компетенцій працівників компанії. Modern Transformations in Economic Management : Proceedings of the IV International Scientific Conference, 27 March 2020. Klaipeda, Lithuania: Baltija Publishing. P. 74-77. (0,1 друк. арк.).
16. Корольов Д. С. Специфіка формування комунікативної структури команд в топ-менеджменті компанії. Сучасні наукові підходи до модернізації економіки та фінансової системи України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 17 жовтня 2020 р. Ужгород: ВД «Гельветика», 2020. С. 79-81. (0,12 друк. арк.).
17. Корольов Д. С. Модель комунікаційних процесів в команді топ-менеджерів компанії. Економіка сьогодення: актуальні питання та перспективи розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 20 березня 2021 р. Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2021. С. 9-11. (0,12 друк. арк.).

8. Відомості про апробацію результатів дисертації. Основні результати дослідження, висновки і пропозиції дисертації доповідалися, обговорювалися та одержали схвалення на 8 Міжнародних та Всеукраїнських науково-практических конференціях: IV Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розвитку світової економіки: нові виклики та проблеми» (м. Одеса, 2019 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Теоретичні та прикладні аспекти інноваційного розвитку економіки та управління» (м. Київ, 2019 р.), III Міжнародній науково-практичній конференції «From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area» (м. Рига, 2019 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Наука та інтелектуальний капітал у системі факторів трансформації економіки» (м. Київ, 2019 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки,

обліку, фінансів та права» (м. Полтава, 2020 р.), IV Міжнародній науково-практичній конференції «Modern Transformations in Economic Management» (м. Клайпеда, 2020 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні наукові підходи до модернізації економіки та фінансової системи України» (м. Ужгород, 2020 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка сьогодення: актуальні питання та перспективи розвитку» (м. Запоріжжя, 2021 р.).

9. Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії. Дисертаційна робота Корольов Денис Сергійович на тему: «Формування команд у топ-менеджменті корпорацій на основі компетентнісного підходу» подана у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, яка виконана здобувачем особисто, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчить про особистий внесок здобувача в науку та характеризується єдністю змісту, відповідає вимогам щодо її оформлення.

За актуальністю, науковою новизною, теоретичним, методологічним і практичним значенням, обґрунтованістю одержаних результатів та оформленням дисертація відповідає чинним вимогам Міністерства освіти і науки України, зокрема п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, а її автор – Корольов Денис Сергійович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 – «Менеджмент».

Рецензенти:

Завідувач кафедри
бухгалтерського обліку та
економічного контролю
Полтавського державного аграрного університету,
доктор економічних наук, професор

Валерій ПЛАКСІЕНКО

Доцент кафедри бухгалтерського обліку та
економічного контролю

Полтавського державного аграрного університету,
кандидат економічних наук, доцент

Ольга ЛЕГА

12 листопада 2021 р.

